

PREDLOG SKLEPOV:

Z namenom, da vam olajšamo delo in prihranimo nekaj časa, smo pripravili predloge sklepov za sprejem na sejah občinskih svetov v nadaljevanju:

Občinski svet občine _____ je na _____ seji Občinskega sveta, dne _____ sprejel

SKLEP S STALIŠČEM OBČINE _____ O VPISU PRAVICE DO PITNE VODE V USTAVO RS

Občinski svet Občine _____ podpira vpis neodtujljive pravice do pitne vode v ustavo, prav tako se strinja s izhodiščem, da so naravni vodni viri naravno vodno javno dobro v upravljanju države ter da naravni vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev.

Pri tem se naj upošteva, da pravico do pitne vode ni mogoče enačiti s pravico do javnega vodovoda. Pripravljavce besedila ustavnega zakona pozivamo, da upoštevajo dosedanje zakonodajno ureditev, po kateri morajo občine zagotavljati javne vodovode na območjih v skladu z Operativnim programom oskrbe s pitno vodo, na ostalih območjih pa si oskrbo s pitno vodo ali samooskrbo občani zagotovijo še naprej.

Občinski svet Občine _____ razume predlog, da bi odslej oskrbo gospodinjstev zagotavljala država preko neprofitne javne službe tako, da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim, kot poseg v izvirne pristojnosti občin, zato ga ostro zavrača.

Občinski svet Občine _____ glede na sprejeto stališče k točki 2 na 21. seji Državnega zbora opozarja poslanke in poslance ter Ustavno komisijo Državnega zbora, da se naj v zahtevi po preprečevanju podeljevanja koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo jasno loči med prepovedjo sklepanja koncesijskih pogodb z zasebnimi podjetji in javnimi podjetji, katerim se naj dopusti izvajanje te gospodarske javne službe še naprej.

Občinski svet Občine _____ zahteva, da Državni zbor v vse postopke in razprave v zvezi s spremembo Ustave RS in vpisom neodtujljive pravice do pitne vode, vključi tudi občine in njihova združenja.

VSEM OBČINAM

S prošnjo za posredovanje
občinskim svetnicam in svetnikom

Zadeva: Obvestilo občinam in občinskim svetom v zvezi s spremembami predloga za vpis pravice do pitne vode v ustavo

Spoštovane, spoštovani,

Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in Združenje občin Slovenije vas v sodelovanju z Zbornico komunalnega gospodarstva želimo obvestiti o aktualnem dogajanju na področju vpisa pravice do pitne vode v Ustavo RS. Sam predlog usmeritev za oblikovanje ustavnega zakona se je namreč na julijski seji Državnega zbora s sprejetimi amandmaji bistveno spremenil in sedaj, namesto, da bi le ščitil vodne vire in pravico do pitne vode, posega v pravice lokalne samouprave na področju zagotavljanja oskrbe prebivalcev s pitno vodo. Ker nam je znano, da ste nekatere občine na občinskih in mestnih svetih to tematiko na pobudo nekaterih iniciativ že obravnavale in sprejele ustrezne sklepe, smo v nadaljevanju za vas pripravili pregled stanja od prve obravnave v Državnem zboru do danes. Prosimo vas, da gradivo preučite in na podlagi zapisanih argumentov dotično problematiko (ponovno) obravnavate.

Dosedanji potek in opis pobude:

Skupina poslank in poslancev je 16.4.2016 v Državni zbor vložila predlog za začetek postopka za spremembo Ustave RS z osnutkom ustavnega zakona. V prvotnem predlogu je skupina poslancev predlagala, da:

- se na ustavni ravni voda in dostop do vode določi kot splošna in temeljna ustavna pravica;
- se prepreči, da bi se vodni viri privatizirali;
- se prepreči, da bi vodo obravnavali kot vsako drugo blago. Oskrba z vodo bi se morala izvajati v obliki neprofitne javne službe.

Nekatere občine oz. občinski sveti ste zadevo obravnavali in se do tega predloga opredelili.

Državni zbor je na 21. redni seji 12.7.2016 ob obravnavi Predloga za začetek postopka za spremembo Ustave RS z osnutkom zakona (UZ70) sprejel sklep, da se začne postopek za spremembo Ustave Republike Slovenije tako, da se vanjo vpiše neodtujljiva pravica do pitne vode. Poslanke in poslanci so predlagali amandmaje, zaradi katerih se je predlagala dopolnitev osnovnega 70. člena Ustave RS, z novim 70.a členom, in sicer v smeri:

- Da ima vsakdo pravico do varne pitne vode
- Da so naravni vodni viri naravno vodno javno dobro v upravljanju države
- Da naravni vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago

- Da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko neprofitne javne službe, tako da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim.

Poslanke in poslanci so zahtevali tudi, da naj se pri pripravi predloga ustavnega zakona nameni posebno skrb oblikovanju jasne pravne ureditve na ravni zakonskega urejanja, ki bo skladno z določbami 70.a člena v prihodnje preprečevala podeljevanje koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo.

Nadalje so zahtevali, da se v izvedbenem delu zaveže zakonodajalca, da uredi vprašanje že podeljenih koncesij za oskrbo s pitno vodo na način, ki bo do prehoda na neposredno oskrbo prebivalstva s pitno vodo in vodo za oskrbo gospodinjstev preko neprofitne javne službe skladno s cilji in nameni novega 70.a člena zagotavljal prednostno in trajnostno izkoriščanje naravnih vodnih virov za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev.

Zakonodajalca se naj zaveže tudi, da uredi vprašanje že podeljenih koncesij za proizvodnjo pijač in sicer tako, da se tudi v teh primerih v prehodnem obdobju zagotovi prednostno in trajnostno izkoriščanje naravnih vodnih virov za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev.

Celotno gradivo s seje najdete tukaj.

Do amandmajev iz 21. seje Državnega zbora se občine niso imele možnosti opredeliti, ker niso bile vabljene niti na sejo Državnega zbora niti na sejo Ustavne komisije Državnega zbora. Prav tako vabila nismo prejeli v SOS, ZMOS in ZOS. Zato zahtevamo tudi, da se nas vključi v vse nadaljnje postopke in razprave.

Problematika in dileme:

★ Trenutno predlagano dikcijo za nov 70.a člen ustave v smeri, da ima vsakdo pravico do varne pitne vode, razumemo kot obveznost zagotavljanja obvezne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo oziroma pitne vode iz javnih vodovodov za vse prebivalce, saj le tako lahko država ali občine preko izvajalca javne službe zagotavljajo varno (zdravstveno ustrezno) pitno vodo na odjemnih mestih.

Ker to po našem mnenju ni izvedljivo niti upravičeno, predlagamo, da se pravica zapiše v smeri, da ima vsakdo v skladu z zakonom pravico do dostopa do pitne vode. Pravica zapisana na tak način bi pomenila, da ima vsakdo pod enakimi pogoji pravico do priključitve na javni vodovod, kjer je ta zagotovljen. V tem primeru mora biti v skladu z EU Direktivo o pitni vodi in nacionalnimi predpisi na odjemnih mestih zagotovljena zdravstveno ustrezna pitna voda, oziroma kadar to ni mogoče, izvajanje za take primere predvidenih ukrepov. Zagotavljanje varnosti pitne vode v internih napeljavah in na pipi mora seveda ostati odgovornost samega uporabnika. Ne bi pa se smelo s spremembo ustave izključiti možnosti samooskrbe ali lastne oskrbe prebivalstva s pitno vodo, v primerih ko priključitev na javni vodovod iz objektivnih razlogov ni mogoča. V takih

primerih se tudi odgovornosti za zagotavljanje varnosti pitne vode ne more prenašati na državo in/ali občine.

★ Ureditev v smeri, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko neprofitne javne službe tako, da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno opravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim, razumemo kot prenos sedanje izvorne pristojnosti za urejanje javne službe oskrbe s pitno vodo z občin na državo, kar posledično lahko pomeni tudi prenos lastništva javnih vodovodov.

Zagotavljanje izvajanja gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo mora po našem mnenju ostati v izvorni pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti, kar je ustrezna in v evropskem prostoru običajna in razširjena ureditev. Opozarjamo, da javna služba oskrbe s pitno vodo že trenutno ne pomeni izključno oskrbo gospodinjstev oziroma prebivalcev, temveč tudi oskrbo živali, oskrbo objektov v delu, kjer se izvajajo državne ali občinske javne službe, oskrbo za pranje ali namakanje javnih površin, oskrbo javnih hidrantnih omrežij za gašenje požarov ipd., česar s predvidenimi spremembami ne bi smeli onemogočiti. Prav tako ne bi smeli onemogočiti izvajanja posebnih storitev na javnih vodovodih v primerih prostih kapacitet na način, da je zagotovljena prednost uporabe infrastrukture za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo.

Strinjamo pa se, da pridobivanje dobička ni in ne sme biti cilj izvajanja storitev javne službe oskrbe s pitno vodo, kot tudi ne drugih obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja, kar pa je ustrezno zagotovljeno že s sedanjo sistemsko ureditvijo, s katero je omogočen samo minimalni donos pri izvajanju javne službe, ki je potreben zaradi razvoja izvajalcev javnih služb in celotne dejavnosti. Morebitna pozitivna razlika med prihodki in stroški (pri izvajanju posebnih storitev do negativne razlike ne sme priti) pri izvajanju posebnih storitev pa mora že v sedaj veljavni ureditvi zniževati ceno obveznih storitev javne službe.

★ Iz stališča Državnega zbora RS izhaja tudi smer oblikovanja jasne pravne ureditve na ravni zakonskega urejanja, ki bi, skladno z določbami novega 70.a člena, v prihodnje preprečevala podeljevanje koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in ureditev vprašanja že podeljenih koncesij za oskrbo s pitno vodo na način, ki bo do prehoda na neposredno oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev preko neprofitne javne službe skladno s cilji in nameni novega 70.a člena zagotavljal prednostno in trajnostno izkoriščanje naravnih vodnih virov za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev. Hkrati iz stališča izhaja tudi nujnost ureditve vprašanja že podeljenih koncesij za proizvodnjo pijač, in sicer tako, da se tudi v teh primerih v prehodnem obdobju zagotovi prednostno in trajnostno izkoriščanje naravnih vodnih virov za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev.

Prepoved izvajanja gospodarske javne službe oskrbo s pitno vodo v obliki koncesionirane javne službe, bi omejila možnosti občinam, na kakšen način se lahko uredi izvajanje te javne službe. Koncesionirano javno službo namreč lahko izvajajo poleg zasebnih podjetij tudi podjetja, ki so v polni ali delni lasti občin, v določenih primerih pa bi v tej obliki javno službo lahko opravljale tudi krajevne skupnosti in zadruga. Čeprav v tem trenutku takih primerov v praksi ne poznamo, pa bi lahko bila to

popolna prepoved izvajanja te javne službe v obliki koncesije ni potrebna in bi lahko prinesla tudi nepredvidene nezaželene učinke. Se pa strinjamo, da bi bilo smiselno pogoje za podelitev koncesij za izvajanje javnih služb podrobneje definirati in vzpostaviti ustrezne mehanizme za podporo občinam in nadzor s strani države. Glede že podeljenih koncesij in morebitnih novih koncesij za druge rabe vode, kot je npr. proizvodnja pijač, je pri njihovem podeljevanju potrebno zagotavljati predvsem, da ni v nobenem trenutku vprašljiva vzpostavitev prednostne rabe vodnih virov za oskrbo s pitno vodo ali lastno oskrbo s pitno vodo pred vsemi drugimi rabami v primerih, ko bi se to izkazalo za potrebno.

Predlog SOS, ZMOS in ZOS občinam:

Zaradi zgoraj navedenih problematik, dilem in nejasnosti SOS, ZMOS in ZOS dajemo pobudo občinam in občinskim/mestnim svetom, da obravnavate aktualni predlog usmeritev Ustavne komisije za vpis pravice do pitne vode v Ustavo RS in sprejmete ustrezne sklepe in stališča v smeri kot poprej izpostavljeno, vaše sklepe posredujete v Državni zbor ter tako preprečite nepopravljivo škodo pri kontinuiranem zagotavljanju življenjsko pomembnih storitev za občanke in občane.

S spoštovanjem,

Predsednik SOS
Bojan Kontič, l.r.

Predsednik ZMOS
Bojan Kontič, l.r.

Predsednik ZOS
Robert Smrdelj, l.r.

Severin Sobočan

Od: Info-Občina Apače
Poslano: 26. oktober 2016 8:51
Za: Severin Sobočan
Zadeva: FW: NA USTAVNI KOMISIJI O ZAPISU PRAVICE DO PITNE VODE V USTAVO
Priloge: Pripombe SOS, ZMOS in ZOS k vpisu pravice do pitne vode v ustavo_24.10.2016.pdf

Lep pozdrav,

Mateja Fišinger
Tajništvo

Tel: +386-2-569-85-50
Fax: +386-2-569-85-51
E-pošta: info@obcina-apace.si

Občina Apače
Apače 42/b
9253 Apače
www.obcina-apace.si

From: Sonja Parkelj [mailto:sonja.parkelj@zdruzenjeobcin.si]
Sent: Wednesday, October 26, 2016 8:47 AM
To: Sonja Parkelj <sonja.parkelj@zdruzenjeobcin.si>
Subject: NA USTAVNI KOMISIJI O ZAPISU PRAVICE DO PITNE VODE V USTAVO

OBČINAM

Spoštovani!

Ustavna komisija Državnega zbora RS je na nujni seji 25. oktobra razpravljala o vpisu pravice do pitne vode v ustavo, vendar je morala zaradi seje DZ razpravo prekiniti. Združenja občin nasprotujemo določilu, da naj bi oskrbo s pitno vodo zagotavljala država prek neprofitne javne službe.

Pravnik Lojze Ude je v imenu strokovne skupine predstavil predlog zapisa pravice do pitne vode v ustavo. Predlog ima štiri odstavke: prvi določa, da ima vsakdo pravico do pitne vode, drugi pa, da so naravni vodni viri naravno javno dobro v upravljanju države. Ti viri v skladu s tretjim odstavkom služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.

Četrti predlagani odstavek medtem navaja, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko neprofitne javne službe, tako da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno opravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim.

Strokovna skupina je ob tem pripravila tudi verzijo, ki namesto o "naravnih vodnih virih" navaja, da so vsi vodni viri naravno javno dobro. Na ta način bi namreč zaščitili tudi vodo v različnih zbiralnikih in drugih grajenih strukturah.

Največ prahu seveda dviguje četrti odstavek. Po besedah Udeja je pomembno, da bodo lahko prebivalci občin, ki ne zagotavljajo ali ne bi ustrezno zagotavljale oskrbe z vodo, ureditev področja lahko terjali od

države. Kjer sedaj vse dobro poteka, pa je pri normalnih odnosih med državo in občinami moč pričakovati, da bo država opravljanje te službe še naprej zaupala občinam, je dodal.

Kritični pa so bili predstavniki občin. Združenja občin namreč nasprotujemo prenosu izvirne naloge oskrbe prebivalstva s pitno vodo na državo. Menimo, da četrtega odstavka v Ustavi ne potrebujemo. Leo Kremžar je ob tem poudaril: "Če se zedinimo, da država štiti za vodne vire, to nima nič opraviti s tem, kako se distribuira voda in kdo ter na kakšen način to počne. Razen če želi nekdo želi to napisati, da bo spremenil zadevo, ki sedaj dobro funkcionira," je dejal. V občinah sicer podpirajo zapis, da gre za neprofitno javno službo.

Do četrtega člena je bil kritičen tudi Miran Lovrič iz Zbornice komunalnega gospodarstva. "Slutimo, da ta vpis v ustavo pomeni centraliziranje izvajanja javne službe," je dejal in posvaril tudi pred stekanjem prihodkov iz naslova omrežnine v integralni proračun, saj bodo s tem lokalne skupnosti znova odvisne od dobre volje nekoga, ki bo ta denar prelival nazaj v omrežje.

Zaradi nadaljevanje redne oktobrske seje DZ so sicer zasedanje komisije prekinili in ga bodo nadaljevali 3. novembra.

V priponki lahko preberete pripombe, ki smo jih vsa tri združenja občin naslovila Ustavno komisijo, poslanske skupine in Državni svet RS.

Lep pozdrav,

Sonja Parkelj
Združenje občin Slovenije
The Association of Municipalities of Slovenia
Dunajska cesta 156
1000 Ljubljana
Tel.: 01/230 63 30
Faks: 01/230 63 36
www.zdruzenjeobcin.si

Maribor, Koper, Ljubljana, 24. oktober 2016

USTAVNI KOMISIJI DZ RS
POSLANSKIM SKUPINAM
DRŽAVNEMU SVETU RS

Zadeva: Stališče SOS, ZMOS in ZOS do predloga vpisa pravice do pitne vode v Ustavo RS

Spoštovane, spoštovani,

Skupnost občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije in Združenje občin Slovenije smo zasledili, da je Državni zbor 12.10.2016 objavil novi Osnutek predloga ustavnega zakona o dopolnitvi III. poglavja Ustave Republike Slovenije, z obrazložitvijo. K predlogu in variantnemu predlogu želimo podati svoja mnenja in stališča.

K 1. odstavku:

»Vsakdo ima pravico do pitne vode.«

Predlagano dikcijo novega 70.a člena Ustave RS, da ima vsakdo pravico do pitne vode, razumemo kot pravico do vode v skladu z mednarodnimi standardi, to je, z zagotovitvijo dostopa do pitne vode izven bivališča v primeru oddaljenosti in ne kot obveznost zagotavljanja obvezne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo oziroma pitne vode iz javnih vodovodov za vse prebivalce. Vsekakor smo mnenja, da nova ustavna ureditev ne bi smela poseči v možnost samooskrbe ali lastne oskrbe prebivalstva s pitno vodo, v primerih ko priključitev na javni vodovod iz objektivnih razlogov ni mogoča.

K 2. odstavku:

»Naravni vodni viri so naravno javno dobro v upravljanju države.«

Menimo, da dikcija, po kateri bi se zaščitilo zgolj naravne vodne vire in ne tudi grajene (s tem mislimo zbiralnike ipd.), ni ustrezna, upošteva osnovno intenco spremembe ustave, da se zaščiti vodne vire pred privatizacijo in se tako v prvi vrsti zagotovi dovolj pitne vode za prebivalke in prebivalce Republike Slovenije. Zato takšno dikcijo zavračamo.

Varianta: *»Vodni viri so javno dobro v upravljanju države.«*

Upošteva osnovno intenco spremembe ustave, da se zaščiti vodne vire pred privatizacijo in se tako v prvi vrsti zagotovi dovolj pitne vode za prebivalke in prebivalce Republike Slovenije, je ta varianta dikcije sprejemljiva. Dejstvo je, da se že dogajajo izrazite podnebne spremembe in realno je pričakovati, da bomo v prihodnosti morali posegati tudi po alternativnih možnostih za prednostno oskrbo prebivalstva, zato bi bilo nedopustno zaščititi le naravne vodne vire.

K 3. odstavku:

»Naravni vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in vodo za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.«

Varianta: *»Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in vodo za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.«*

Vpis pravice do pitne vode v Ustavo RS podpiramo, prav tako podpiramo predpostavko, da morajo vodni viri biti prednostno in trajnostno namenjeni oskrbi prebivalstva/gospodinjstev s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev ter živali. Vodni viri ne smejo biti tržno blago. Ker jih upravlja država, ki mora z viri ravnati gospodarno, ima seveda pravico in dolžnost, da tudi z viški količin vode, ki niso namenjeni oskrbi ljudi in živali in jo je možno trajnostno izkoriščati, gospodari, kar pomeni, da lahko podeljuje odplačne koncesije za njeno rabo. Vendar to ne pomeni, da gre za tržno blago.

Opozarjamo, da javna služba oskrbe s pitno vodo že trenutno ne pomeni izključno oskrbo gospodinjstev oziroma prebivalcev, temveč tudi oskrbo živali, oskrbo objektov v delu, kjer se izvajajo državne ali občinske javne službe, oskrbo za pranje ali namakanje javnih površin, oskrbo javnih hidrantnih omrežij za gašenje požarov ipd., česar s predvidenimi spremembami ne bi smeli onemogočiti. Zato menimo, da bi se dikcija morala v skladu z navedenimi pripombami nujno dopolniti.

K 4. odstavku:

»Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko neprofitne javne službe, tako da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim.«

Varianta: *»Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko neprofitne javne službe, tako da vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim.«*

Predlagano ureditev v smeri, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko neprofitne javne službe tako, da (naravne) vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno opravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim, razumemo kot **prenos sedanje izvorne pristojnosti za urejanje javne službe oskrbe s pitno vodo z občin na državo**, kar posledično lahko pomeni tudi prenos lastništva javnih vodovodov in posledično poddržavljanje občinskih javnih podjetij. Zato **takšni dikciji odločno nasprotujemo!**

Zahtevamo, da zagotavljanje izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo ostane v izvorni pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti, kar je ustrezna in v evropskem prostoru običajna in razširjena ureditev.

Strinjamo se, da pridobivanje dobička ni in ne sme biti cilj izvajanja storitev javne službe oskrbe s pitno vodo, kot tudi ne drugih obveznih gospodarskih javnih služb varstva okolja, kar pa je ustrezno zagotovljeno že s sedanjo sistemsko ureditvijo.

Iz stališča Državnega zbora RS izhaja tudi smer oblikovanja jasne pravne ureditve na ravni zakonskega urejanja, ki bi, skladno z določbami novega 70.a člena, v prihodnje preprečevala podeljevanje koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in ureditev vprašanja že podeljenih koncesij za oskrbo s pitno vodo na način, ki bo do prehoda na neposredno oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev preko neprofitne javne službe skladno s cilji in nameni novega 70.a člena zagotavljal prednostno in trajnostno izkoriščanje naravnih vodnih virov za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev. Hkrati iz stališča izhaja tudi nujnost ureditve vprašanja že podeljenih koncesij za proizvodnjo pijač, in sicer tako, da se tudi v teh primerih v prehodnem obdobju zagotovi prednostno in trajnostno izkoriščanje naravnih vodnih virov za oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev.

Prepoved izvajanja gospodarske javne službe oskrbo s pitno vodo v obliki koncesionirane javne službe, bi omejila možnosti občinam, na kakšen način se lahko uredi izvajanje te javne službe. Koncesionirano javno službo namreč lahko izvajajo poleg zasebnih podjetij tudi podjetja, ki so v polni ali delni lasti občin, v določenih primerih pa bi v tej obliki javno službo lahko opravljale tudi krajevne skupnosti in zadruga. Čeprav v tem trenutku takih primerov v praksi ne poznamo, pa bi lahko bila to ustrezna rešitev pri urejanju problematike zasebnih vodovodov. Glede na to, da izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ni namenjeno ustvarjanju dobička in uredba, ki določa metodologijo za oblikovanje cen (U-MEDO) to že ureja na tak način, popolna prepoved izvajanja te javne službe v obliki koncesije ni potrebna in bi lahko prinesla tudi nepredvidene nezaželene učinke. Glede že podeljenih koncesij in morebitnih novih koncesij za druge rabe vode, kot je npr. proizvodnja pijač, je pri njihovem podeljevanju potrebno zagotavljati predvsem, da ni v nobenem trenutku vprašljiva

vzpostavitev prednostne rabe vodnih virov za oskrbo s pitno vodo ali lastno oskrbo s pitno vodo pred vsemi drugimi rabami v primerih, ko bi se to izkazalo za potrebno. V skladu z navedenim menimo, da je potrebno na državnem nivoju vzpostaviti ustrezno evidenco vodnih virov in razpoložljivih količin vode.

S spoštovanjem,

Predsednik SOS
Bojan Kontič, l.r.

Predsednik ZMOS
Bojan Kontič, l.r.

Predsednik ZOS
Robert Smrdelj, l.r.

Poslati:

- Ustavna Komisija DZ RS: boris.vriser@dz-rs.si
- Poslanska skupina SMC: Monika.Mandic@dz-rs.si
- Poslanska skupina SDS: Bozo.Predalic@dz-rs.si
- Poslanska skupina DESUS: ksenija.vencelj@dz-rs.si
- Poslanska skupina SD: miroslav.pretnar@dz-rs.si
- Poslanska skupina ZL: matej.kolenc@dz-rs.si
- Poslanska skupina NSi: terezija.trupi@dz-rs.si
- Poslanska skupina IMNS: petra.jamnik@dz-rs.si
- Poslanska skupina NP: sanja.ajanovic@dz-rs.si
- Nepovezani poslanec NeP-AČ: andrej.cus@dz-rs.si
- Nepovezani poslanec ZL NeP: zvonko.lah@dz-rs.si
- Državni svet: gp@ds-rs.si

From: Sonja Parkelj [<mailto:sonja.parkelj@zdruzenjeobcin.si>]

Sent: Friday, November 4, 2016 11:01 AM

To: Sonja Parkelj <sonja.parkelj@zdruzenjeobcin.si>

Subject: USTAVNA KOMISIJA POTRDILA PREDLOG ZA VPIS PRAVICE DO PITNE VODE V USTAVO

OBČINAM ČLANICAM

Spoštovani!

Ustavna komisija DZ je na včerajšnjem nadaljevanju prekinjene nujne seje iz prejšnjega tedna potrdila predlog za vpis pravice do pitne vode v ustavo.

Nadaljevanje seje se je sicer osredotočilo na amandma, ki so ga skupaj vložile poslanske skupine SMC, DeSUS, SD, ZL ter NP. Z njim so omenjene poslanske skupine skušale odpraviti pomisleke občin, ki jih je pri prvotnem predlogu skrbelo, da država posega v njihove pristojnosti in ruši obstoječi sistem.

Prvi trije odstavki predlaganega 70. a člena ustave tako določajo, da ima vsakdo pravico do pitne vode, da so vodni viri javno dobro v upravljanju države ter da vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.

Znova se je razprava osredotočila predvsem na četrty odstavek. V amandmaju so poslanske skupine sprva določile, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti na način neprofitne javne službe.

Pravnik France Grad, član strokovne skupine, je izpostavil, da glavna beseda ostaja državi, saj lahko le država zagotavlja izvrševanje pravice do vode na tak način, da je dostopna vsem državljanom. Vendar pa je opozoril, da predlagano besedilo ne zagotavlja neposrednega izvrševanja in tako ne izključuje koncesij. Tako so poslanci na koncu potrdili besedilo, ki določa, da **oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno.**

Nekateri poslanci so poudarili, da se je besedilo v procesu tako zapletlo, da ga "nihče v državi več ne razume", različna mnenja pa imajo celo strokovnjaki. Med drugim je bil izpostavljen izraz "neprofitna javna služba", ki v slovenski zakonodaji ni opredeljen. Pravnik Lojze Ude, ki je prav tako sodeloval v strokovni skupini za pripravo predloga besedila, je sicer spomnil, da je neprofitnost v slovenski zakonodaji že uveljavljen pojem, in sicer na področju oddajanja nepremičnin.

Določene pomisleke in vprašanja so izpostavili tudi v Zbornici komunalnega gospodarstva. Miran Lovrič je med drugim izpostavil, da bo zaščita vodnih virov terjala dodatna sredstva, ni pa jasno, kdo naj bi ta sredstva zagotovil. Antun Gašparac je vprašal, kaj bo z infrastrukturo - ali bo ta ostala v lasti občin ali bo prenesena na državo. Vprašanje je tudi, kdo bo financiral izgradnjo novih vodovodov in ali bodo sedanji izvajalci gospodarske javne službe lahko še naprej opravljali svoje delo.

Ustavna komisija je svoje delo začasno prekinila, po posvetovanjih pa potrdila predlog besedila.

Vpis pravice do pitne vode v ustavo sedaj nadaljuje pot v DZ, ki mora akt o spremembi ustave sprejeti z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev. Nato pa bo izrednega pomena, kot je bilo večkrat slišati tudi danes, da se z ustavnim členom ustrezno uskladi tudi preostala zakonodaja.

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Šteševa ulica 4, 1000 Ljubljana
t: 01 478 94 00, f: 01 478 98 40, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Priloga 1- predlog ustavnega zakona

Predlog

**USTAVNI ZAKON O DOPOLNITVI III. POGLAVJA USTAVE REPUBLIKE
SLOVENIJE**

I.

V Ustavi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13) se za 70. členom doda novi 70.a člen, ki se glasi:

**- 70.a člen
(pravica do pitne vode)**

Vsakdo ima pravico do pitne vode.

Vodni viri so javno dobro v upravljanju države.

Vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.

Oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno.

II.

Zakone, ki urejajo vsebine iz novega 70.a člena ustave, je treba uskladiti s tem ustavnim zakonom v osemnajstih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Ta ustavni zakon začne veljati z razglasitvijo v Državnem zboru Republike Slovenije.«.

Številka: 001-02/15-4/
Ljubljana,
EPA 463-VII

Dr. Milan Brglez
predsednik

Lep pozdrav,

Sonja Parkelj
Združenje občin Slovenije
The Association of Municipalities of Slovenia
Dunajska cesta 156
1000 Ljubljana
Tel.: 01/230 63 30
Faks: 01/230 63 36
www.zdruzenjeobcin.si

